

Sygn. akt I Ns 598/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: S.S.R. Kinga Grzegorzcyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku H. C. i A. C.

o zniesienie współwłasności nieruchomości

postanawia:

1. oddalić wniosek,
2. ustalić, że każdy z wnioskodawców ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 598/18

UZASADNIENIE

W dniu 6 sierpnia 2018 r. H. C. i A. C. zgodnie wniosli o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), o powierzchni 2548 m², dla której w XVI Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta nr (...), w ten sposób, aby podzielić ją na dwie części zgodnie z mapą załączoną do wniosku, odpowiadające co do swojej wartości udziałom stron i przyznanie po jednej z nich każdemu z wnioskodawców.

[wniosek k.4-4 odwr.]

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. C. i H. C. są małżeństwem od 5 lipca 2016 r. Aktem notarialnym z dnia 4 maja 2018 r. zawarli umowę majątkową małżeńską, którą ustanowili rozdzielną majątkową.

[okoliczność bezsporna]

W skład majątku wspólnego małżonków C. wchodzi m. in. nieruchomość położona w Ł. przy ul. (...) (dawniej P.), oznaczona jako działka o numerze ewidencyjnym (...), o powierzchni 0,2549 ha, dla której w XVI Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Wnioskodawcy są wpisani do przedmiotowej księgi wieczystej jako właściciele na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej.

[dowód: wypis z rejestru gruntów k.6, projekt zagospodarowania terenu k.7, odpis zupełny księgi wieczystej k.8-13]

W dniu 18 kwietnia 2018 r. uprawniony geodeta W. N. sporządził mapę z projektem podziału przedmiotowej nieruchomości na dwie działki: nr (...) o powierzchni 1,1400 ha i nr 260/20 o powierzchni 0,1148.

[dowód: mapa k.5]

W dniu 4 maja 2018 r. małżonkowie C. zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską, na mocy której ustanowili rozdzielną majątkową.

[dowód: akt notarialny k.15-15 odwr.]

Podział majątku wspólnego wnioskodawców do chwili obecnej nie został przeprowadzony.

[okoliczność bezsporna]

Wnioskodawca H. C. zamierza wybudować na przedmiotowej nieruchomości jednorodzinny budynek mieszkalny wraz z zewnętrznymi instalacjami energii elektrycznej, wodociągowej ze studnią wierconą i kanalizacji sanitarnej ze zbiornikiem na ścieki.

[dowód: postanowienie k.16]

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawcy wnieśli o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), oznaczonej jako działka o numerze ewidencyjnym (...) o powierzchni 0,2549 ha, należącej do nich na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej. W odpowiedzi na zarządzenie z dnia 23 sierpnia 2018 r., wnioskodawca H. C. wskazał, że wniosek dotyczy zniesienia współwłasności jedynie nieruchomości wskazanej we wniosku. Na rozprawie w dniu 17 grudnia 2018 r. wnioskodawcy popierali wniosek w takiej treści, jak w piśmie inicjującym niniejsze postępowanie.

Z przepisów art. 566 i 567 k.p.c. wynika, że po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, wszelkie sprawy, w tym dotyczące żądania ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz tego, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi, Sąd orzeka w sprawie o podział majątku wspólnego, stosując odpowiednio przepisy o dziale spadku.

Postępowanie działowe wszczyna się, gdy zaistniały łącznie następujące okoliczności: 1. między małżonkami istniała wspólność majątkowa, 2. wspólność ta ustała, 3. istnieją składniki majątkowe, które należały do majątku wspólnego małżonków. Wspólność majątkowa między małżonkami może ustać m. in. – tak jak w rozpoznawanej sprawie – w związku z ustanowieniem rozdzielną majątkową w drodze umowy, przy czym wspólność majątkowa małżeńska może ustać zarówno w czasie trwania małżeństwa, jak i między byłymi już małżonkami.

Postępowanie o podział majątku wspólnego co do zasady powinno obejmować cały majątek wspólny, jednakże ze względów celowościowych w szczególnych wypadkach dopuszcza się możliwość przeprowadzenia częściowego podziału majątku przy kompleksowym rozliczeniu z danego składnika majątkowego, podlegającego podziałowi.

Postępowanie o podział majątku służy całościowemu uregulowaniu kwestii związanych ze wspólnym majątkiem małżonków, w tym również żądań, o których mowa w art. 567 § 1 k.p.c., a które nie mogą być dochodzone w innym postępowaniu bądź też po zakończeniu postępowania o podział majątku.

W tym miejscu pomocniczo należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, w wypadku, gdy w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego, chyba że zapadł już prawomocny wyrok rozstrzygający o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o żądaniach zwrotu wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, albo że częściowy dział spadku nie dotyczy udziału spadkodawcy w majątku wspólnym. Gdy w skład spadku, wchodzi udział w majątku, który był objęty wspólnością małżeńską (tak jak w niniejszej sprawie), i wcześniej nie doszło do przesądzenia ewentualnych

zwrotów z tytułu nakładów, wydatków oraz innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, połączenie w jednym postępowaniu działu spadku z podziałem majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej jest konieczne. Dopóki bowiem nie nastąpi przesądzenie wspomnianych zwrotów, nie jest możliwe, nieodzowne według art. 684 k.p.c., ustalenie składu i wartości dzielonego spadku (tak m. in. SN w uchwale z 2.03.1972 r., III CZP 100/71, OSNCP z 1972 r., nr 7-8, poz. 129 i postanowieniu z 21.10.1998 r., CC CKU 56/98, Legalis nr 174293).

W rozpoznawanej sprawie, zarówno przed wyznaczeniem terminu rozprawy, jak i na rozprawie, Sąd zobowiązywał wnioskodawców do wypowiedzenia się czy był przeprowadzony podział ich majątku wspólnego, a jeżeli nie, to czy wniosek w niniejszej sprawie dotyczy zniesienia współwłasności nieruchomości czy podziału majątku wspólnego. Wnioskodawcy konsekwentnie popierali wniosek w pierwotnym brzmieniu, tj. jedynie o zniesienie współwłasności, oświadczając, że sprawa dotyczy jedynie nieruchomości objętej wnioskiem.

Jak wynika z powyższego stanowiska wnioskodawców, wniosek w niniejszej sprawie dotyczył wyłącznie zniesienia współwłasności nieruchomości, którą wnioskodawcy zakupili w trakcie trwania ich małżeństwa i łączącej ich wówczas wspólności ustawowej małżeńskiej. Reasumując, skoro zatem składnik objęty wnioskiem stanowi majątek wspólny małżonków, wcześniej nie toczyło się postępowanie w sprawie o podział tego majątku, a wnioskodawcy nie wykazali, aby zapadł już prawomocny wyrok rozstrzygający o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o żądaniach zwrotu wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na majątek odrębny lub odwrotnie, to rozpoznanie w niniejszej sprawie wyłącznie wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości nie było możliwe, natomiast Sąd jest związany treścią żądania stron i nie może orzekać ponad żądanie (art. 321 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania w punkcie 2 Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.